

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)

ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางสมบัติ พรธัญญา¹

ดร.สุนทรพจน์ ตีรังคพันธ์²

ดร.พัชร จันทร์เพ็ง³

บทคัดย่อ

ความมีวินัยในตนเอง เป็นเป้าหมายหลักที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้น ในตัวเยาวชนเนื่องจาก ผู้ที่มีความมีวินัยในตนเองนั้น เป็นผู้ที่สามารถปรับตนเองให้เข้ากับระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ของทางสถานศึกษา และสังคมได้ดี ซึ่งส่งผลให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาและเพื่อตรวจสอบความตรง โมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษา ที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเรียนที่ 2 / 2552 จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น นครราชสีมา ร้อยเอ็ด มหาสารคาม อุตรดิตถ์ และอุบลราชธานี จำนวน 900 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเอง จำนวน 86 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.22 ถึง 0.80 มีค่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและการตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์มาก โดยพิจารณาได้จากค่าสถิติไค-สแควร์

เท่ากับ $\chi^2 = 10.86$, $df = 14$, $p = 0.70$, $RMSEA = 0.0$, $CFI = 1.00$, $AGFI = 0.98$, $\chi^2/df = 0.77$ โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการวิจัยได้ร้อยละ 97.00 ($R^2 = 0.97$)

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์,คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ อาจารย์,คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โดยสรุป จากผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ อัตมโนทัศน์ บทบาทของครู บทบาทของครอบครัว และบทบาทของกลุ่มเพื่อน

คำสำคัญ : โมเดลสมการโครงสร้าง, ปัจจัยที่มีอิทธิพล, ความมีวินัยในตนเอง

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดความไม่สมดุลระหว่างความเจริญทางด้านวัตถุกับสภาพวิถีการดำเนินชีวิตของคนในชาติ โดยคนในสังคมมุ่งสนใจพัฒนาด้านวัตถุมากกว่าการพัฒนาทางด้าน คุณธรรม จริยธรรมในจิตใจของประชาชน ซึ่งมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง ตรงข้ามกันกับกระแสความเจริญด้านวัตถุ ซึ่งมีผลต่อค่านิยม ความรู้สึกนึกคิด ประกอบกับผู้คนต้องดิ้นรนเพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคม บุคคลส่วนใหญ่ต้องเผชิญกับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา ส่งผลอย่างรุนแรงต่อการดำรงชีวิตของคนไทยทุกด้าน จากเดิมเคยเป็นสังคมที่เรียบง่าย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน กลายเป็นสังคมที่มีการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำสอนของท่านพุทธทาสภิกขุ (นิตยา วรรณรัตน์, 2546:1; อ้างอิงจาก พุทธทาสภิกขุ, 2531) ที่กล่าวไว้ว่า ความทันสมัยแต่ไม่พัฒนาของสังคมไทยว่า สังคมไทยมีการพัฒนาทางด้านวัตถุ ซึ่งเหมือนจะเป็นสังคมที่เจริญแล้ว แต่คนในสังคมยังมีสภาพทางด้านความรู้ จิตใจ และพฤติกรรมที่ไม่เข้ากับวัตถุที่พัฒนาเลย จึงทำให้สังคมสับสนวุ่นวาย และเกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายทั้งในด้านการปรับตัว สุขภาพจิต การเบียดเบียนของพฤติกรรม การประพฤติดิตศีลธรรม และกฎหมายตลอดจนการฉ้อราษฎร์บังหลวง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ.2546) มีโครงสร้าง แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ดังนี้ หมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตรได้นั้นจะต้องผ่านการ ฝึกงาน และผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวมีจุดมุ่งหมาย ที่จะผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีทางวิชาชีพในสาขาที่ผู้เรียนได้เลือกศึกษา และต้องการให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วนั้น มีความรู้ทางด้านวิชาชีพสามารถประกอบอาชีพ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถพึ่งตนเองได้ และต้องพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา ให้เกิดคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความรู้ และด้านทักษะการประกอบอาชีพ ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจจะมีจุดเน้นของการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่แตกต่างกันไปทั้งสาขาวิชาและระดับการศึกษา แต่ทุกแห่งมุ่งเน้นให้การศึกษาแก่นักศึกษา ให้ครบองค์ประกอบทั้ง 3 คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นบุคคลที่มีความรู้ทางวิชาการ มีทักษะความชำนาญ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจุดหมายของหลักสูตรดังนี้ คือ 1) เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ 2) เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพ ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ 3) เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รัก

หน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น 4) เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี 5) เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ 6) เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545. ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

วินัย เป็นสิ่งที่ควรจะมีในตัวเด็กมีการพัฒนา และคงอยู่และติดตัวนักเรียน นักศึกษาไปตลอดชีวิต เพราะวินัยเป็นเครื่องกำหนดทิศทางให้กับสมาชิกในสังคมใช้ยึดถือ และประพฤติปฏิบัติในแนวทางเดียวกันเพื่อความสงบสุข มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยของส่วนรวม หากปราศจากวินัยแล้ว การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมแต่ละกลุ่มก็จะวุ่นวายสับสนเนื่องจากแต่ละคนมีความแตกต่างกันในทุกด้าน แต่ถ้าหากทุกคนในสังคมมีวินัยที่เกิดขึ้นจากจิตใจของตนเอง คือ วินัยในตนเอง ก็จะทำให้บุคคลนั้นทำทุกอย่างด้วยความมีเหตุผล มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ มีความเชื่อมั่นในการกระทำความดี ปฏิบัติตามกฎหมายของสังคมและหมู่คณะ และเป็นผู้ที่สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งนอกจากจะทำให้ตนเองสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขแล้ว ยังเป็นการช่วยพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้พบปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำและเป็นปัญหาที่สถานศึกษาทุกแห่งประสบเช่นเดียวกัน คือ นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา และสังคม จะเห็นได้ชัดเจน คือ เรื่องการแต่งกายที่ไม่ถูกต้อง เช่น ปลอมขายเสื้อ ขอบเหยียบส้นรองเท้า ส่วนนักศึกษาหญิงก็จะครบเพื่อนต่างเพศ ขอบแต่งกายเรียนดารา ขอบใส่รองเท้าแตะ เช่น ใส่เสื้อและกระโปรงรัดรูป ด้านความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนและการทำกิจกรรมตามที่วิทยาลัยจัดให้ อาทิเช่น กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ ในตอนเช้านักศึกษาจะมาเข้าแถวไม่ทัน ขอบหนีเรียนเพื่อไปเล่นเกมส์ ตามร้านเกมส์ และที่สำคัญนักเรียน นักศึกษา มีการออกกลางเป็นจำนวนมาก จากปัญหาเหล่านี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความตั้งใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเอง เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรใดบ้างที่จะเป็นสาเหตุต่อความมีวินัยในตนเอง โดยมีความสนใจที่จะศึกษา จากตัวแปร แรงจูงใจใส่สัมฤทธิ์ อุดมโนทัศน์ สัมพันธภาพภายในครอบครัว บทบาทของครู บทบาทของกลุ่มเพื่อน ซึ่งจะศึกษากับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลลิสเรล การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองผลการวิจัยจะทำให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่เป็นสาเหตุ ซึ่งผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอาชีวศึกษา และอื่นๆ เพื่อพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานของการวิจัย

โมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 63,639 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะนำไปใช้ ในการพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดล ผู้วิจัยต้องใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประมาณ 5 – 10 เท่าของจำนวนพารามิเตอร์ที่ประมาณค่าในโมเดล (Hair and et al. 1998 ; Bentler & Chou 1987, cited in Kelloway. 1998) โดยเส้นอิทธิพลที่ต้องการประมาณค่าพารามิเตอร์ในโมเดลเต็มรูป มีจำนวน 68 ค่า ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จึงต้องการอย่างต่ำ 680 คน และเพื่อให้โมเดลมีความแกร่งมากขึ้นผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 900 คน ซึ่งมีหลักในการสุ่มดังนี้ ขั้นที่ 1 หน่วยการสุ่ม (Sampling unit) คือจังหวัด ทำการสุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีทั้งหมด 19 จังหวัด โดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling) ได้มา 6 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น นครราชสีมา ร้อยเอ็ด มหาสารคาม อุตรธานี และอุบลราชธานี ขั้นที่ 2 หน่วยการสุ่ม (Sampling unit) คือทำการสุ่มสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดที่ได้รับการสุ่มในขั้นที่ 1 ได้มาจำนวน 18 สถานศึกษา โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ได้มาจังหวัดละ 3 ประเภทสถานศึกษา คือ วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เนื่องจากในแต่ละจังหวัดมีประเภทของสถานศึกษา ดังกล่าวมีสภาพใกล้เคียงกัน ขั้นที่ 3 หน่วยการสุ่ม (Sampling unit) คือสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 900 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือจำนวน 1 ฉบับ คือ แบบวัดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการวิจัย แบ่งเป็น 8 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2 – 7 เป็นแบบวัดปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองจำนวน 86 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับได้แก่ ตอนที่ 2 อัตมโนทัศน์ จำนวน 18 ข้อ ตอนที่ 3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 12 ข้อ ตอนที่ 4 ความมีวินัยในตนเอง จำนวน 23 ข้อ ตอนที่ 5 บทบาทของครู จำนวน 12 ข้อ ตอนที่ 6 บทบาทของครอบครัว จำนวน 12 ข้อ ตอนที่ 7 บทบาทของกลุ่มเพื่อน จำนวน 9 ข้อ รวมแบบสอบถามจำนวน 86 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22-0.80 มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาตั้งแต่ .60 ถึง 1.00 มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการส่งแบบวัดด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 11 ธันวาคม 2552 ถึงวันที่ 10 มกราคม 2553 ได้ข้อมูลกลับมาครบ 100 %

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ทำการตรวจให้คะแนนแบบวัดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการวิจัย ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยการพิจารณาจากค่าความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) หาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ (X_i) กับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Y) (Item Total Correlation) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ทำการตรวจสอบการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation : C.V.) ค่าความเบ้ (Skewness: SK) และค่าความโด่ง (Kurtosis: KU) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlations Coefficient) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) ของตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 900 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงสุด คือ ตัวแปรสังเกตได้ความมีภาวะผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับ 0.30 และตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำสุด มี 2 ตัวแปร คือตัวแปรสังเกตได้ด้านลักษณะทางกายภาพ (PHA) และสถานะของครอบครัว (FAS) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับ 0.17 สำหรับการกระจายของตัวแปร เมื่อพิจารณาจากค่าความเบ้ (Skewness) ของตัวแปรสังเกตได้ ที่ใช้ในโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเอง พบว่า มีการแจกแจงทั้งในลักษณะเบ้ทางซ้าย (ค่าความเบ้มีค่าเป็นลบ) และเบ้ทางขวา (ค่าความเบ้มีค่าเป็นบวก) แสดงว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนของผู้ตอบมีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของข้อมูล แต่ส่วนใหญ่ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรเป็นแบบเบ้ทางซ้าย แต่ส่วนใหญ่มีค่าเข้าใกล้ 0 และเมื่อพิจารณาจากค่าความโด่ง (Kurtosis) นอกจากนั้นผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด 364 คู่ มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีทิศทางบวกทั้งหมด โดยความสัมพันธ์ของตัวแปรคู่ที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านสังคม (Social - self) กับด้านครอบครัว (Family-Self) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = 0.93$) ความสัมพันธ์ของตัวแปรคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด คือด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง (Behaviour) กับด้านความเต็มใจ (Willingness) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = 0.22$)

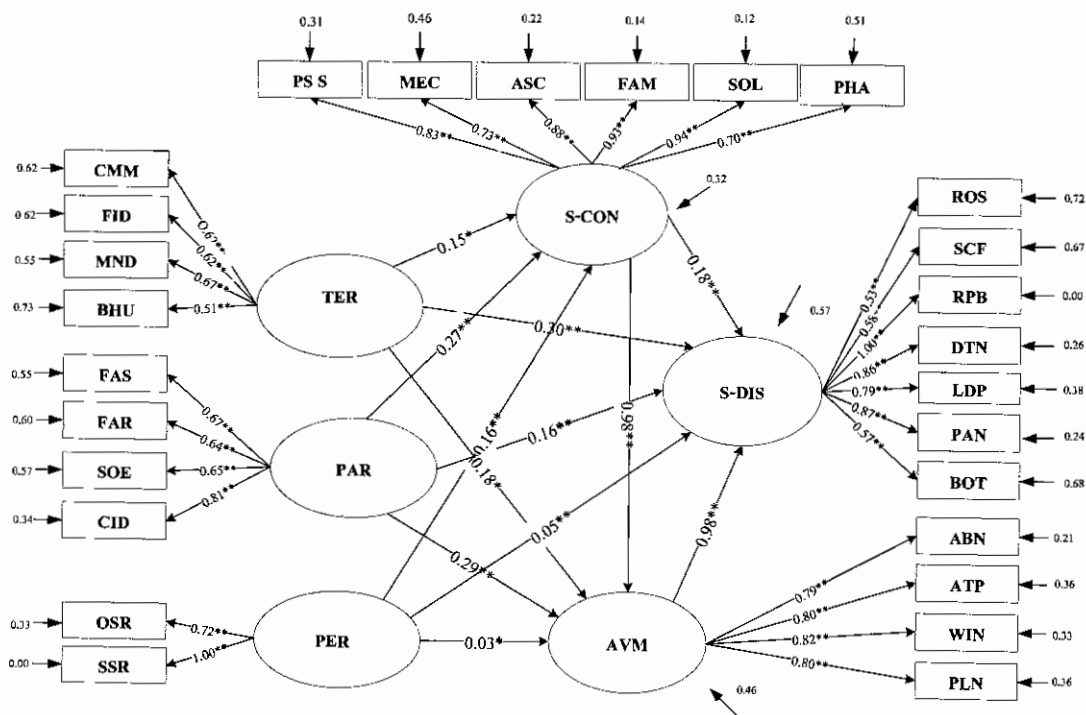
2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดตัวแปรแฝงอัตโนทัศน์ ตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรแฝงความมีวินัยในตนเอง ตัวแปรแฝงบทบาทของครู ตัวแปรแฝงบทบาทของครอบครัว และตัวแปรแฝงบทบาทของกลุ่มเพื่อน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลตามสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 0.00 ค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 1.00 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 0 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.00 ทุกตัว

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 10.79 มีค่าใกล้เคียงกับ df ซึ่งเท่ากับ 14 และค่า p เท่ากับ 0.70 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 โมเดลนี้ถือว่ากลมกลืน แสดงว่าข้อมูลเชิงประจักษ์สอดคล้องกับโมเดลสมมุติฐาน ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.028 ซึ่งมีค่าตามเกณฑ์ จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าค่า p มีค่ามากพอที่จะไม่ปฏิเสธสมมุติฐาน ค่า GFI มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่า AGFI มีค่าเข้าใกล้ 1 ค่า RMR มีค่าเข้าใกล้ศูนย์ จึงยอมรับสมมุติฐานที่ว่าโมเดลตามสมมุติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้โมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา เขตภาค

คะแนนออกเฉียงเหนือ โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของความมีวินัยในตนเอง ได้ร้อยละ 97.00 ($R^2 = 0.97$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏว่า มีปัจจัยหรือตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเอง 6 ตัว ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดังนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง คือ ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AVN) ตัวแปรแฝงบทบาทครู (TER) บทบาทของครอบครัว (PAR) ตัวแปรแฝงบทบาทของกลุ่มเพื่อน (PER) และ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม คือ ตัวแปรแฝงบทบาทครู (TER) บทบาทของครอบครัว (PAR) ตัวแปรแฝงบทบาทของกลุ่มเพื่อน (PER)

การวิเคราะห์โมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานโดยพิจารณาความสัมพันธ์อิทธิพลทั้งตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ปรากฏผล ดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบที่ 1 โมเดลปัจจัยอิทธิพลที่มีต่อความมีวินัยในตนเอง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) บทบาทของครู (Teacher Roles) บทบาทของครอบครัว (Parent Role) บทบาทของกลุ่มเพื่อน (Peer Roles) และอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) สามารถร่วมกันอธิบาย ความแปรปรวนของตัวแปรความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาได้ร้อยละ 97 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากผลการการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองเนื่องจากว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ดี เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีตามมาตรฐานอันสูงสุด หรือเป็นไปตามแนวทางที่ตนเองวางเป้าหมายไว้ โดยได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไขโดยไม่ย่อท้อ ทั้งนี้เพราะบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นผู้สามารถกระทำการต่างๆ ได้อย่างประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับพรหมิ์ ชูทัย เจนจิต (2538 : 312) กล่าวว่า ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือเป็นผู้ที่มีความบากบั่นพยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปถึงจุดหมายปลายทาง เป็นผู้ทำงานเป็นแผน และ เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังสูง ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ เป็นผู้ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย ในวิถีทางที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลวและอาจตั้งเป้าหมายง่ายหรือยากเกินไป ตั้งแต่ระดับความคาดหวังไว้ต่ำ สอดคล้องกับลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ (2543:101) กล่าวว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีความเพียรพยายาม และตั้งใจทำงานที่ตนวางไว้ให้สำเร็จโดยไม่ย่อท้อจึงส่งผลให้เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงและนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนินาฏ สุทธจินดา (2543:98) กล่าวว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองสูง

2. บทบาทของครู (Teacher Roles) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความมีวินัยในตนเอง แสดงว่า ครูเป็นผู้ที่ให้ความรู้กับนักศึกษาอย่างเต็มที่ ให้ความรักความอบอุ่น เป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อนักศึกษามีปัญหา ครูมีการบริหารชั้นเรียนดี มีความความเป็นมิตร มีการยกย่องชื่นชม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับงานของกรมสามัญศึกษา (2530 : 1) พบว่า สภาพในโรงเรียน มีบทบาทสำคัญในการหล่อและพัฒนาดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน แต่เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนมุ่งเน้นเนื้อหาวิชา และการจัดครูผู้สอนก็จัดเป็นรายวิชา ครู แต่ละวิชาจึงสอนนักเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้ครูแต่ละคนรู้จักนักเรียนไม่ถ่องแท้ ความสำคัญระหว่างครูกับนักเรียนส่วนใหญ่เป็นไปอย่างผิวเผิน

3. บทบาทของครอบครัว (Parent Role) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความมีวินัยในตนเอง แสดงว่า วิธีการต่าง ๆ ที่ผู้เลี้ยงดูนักศึกษาได้ปฏิบัติต่อนักศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทต่อนักศึกษาในการดูแลเอาใจใส่ หรือให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ ที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความรู้สึกประสบความสำเร็จและเกิดความมีวินัยในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพร พานิชย์ปฐมพงษ์ (2542:50) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยโดยการให้เด็กได้รับความรัก ความอบอุ่น เลี้ยงดูเด็กด้วยความเข้าใจจะส่งผลให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงกว่าแบบเข้มงวดกวดขันซึ่งเป็นการใช้

อำนาจบังคับในพฤติกรรมของเด็กมากเกินไป และแบบปล่อยปละละเลยที่ไม่ได้สนใจว่าเด็กจะมีพฤติกรรมอย่างไรอีกด้วย และสอดคล้องกับ Gicle, quoted in Streib and beck (1980 : 937) กล่าวว่า ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวว่าควรประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ 1) การเอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกันของสมาชิกในครอบครัว ทั้งทางร่างกาย โดยการดูแลเมื่อเจ็บป่วย หรือช่วยเหลือในการทำกิจวัตรประจำวัน และด้านจิตใจ โดยมีความรู้สึกมีส่วนร่วมทั้งจิตใจ เสียใจ ผิดหวัง กับสมาชิกอื่นในครอบครัว รวมทั้งประคับประคองส่งเสริมให้เกิดความสุขในครอบครัว 2) การบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากร และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวโดยภายในครอบครัวจะมีการวางแผนเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของครอบครัว เพื่อที่จะสามารถเอื้อประโยชน์ให้กับสมาชิกมากที่สุด และควรมีการแบ่งหน้าที่เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว อันจะนำไปสู่ความรู้สึกผูกพันของสมาชิกด้วย 3) การมีปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว สังคม รวมถึงการมีส่วนร่วมทางศาสนา กล่าวคือครอบครัวเป็นระบบหนึ่งภายในสังคม สมาชิกแต่ละคนมีความสัมพันธ์กันทั้งครอบครัวและระบบสังคมอื่นด้วย โดยเฉพาะสถาบันศาสนาอันเป็นสิ่งแสดงออกถึงความเกี่ยวพันทางวัฒนธรรม 4) การอยู่ภายใต้กฎระเบียบทางสังคม หมายถึง การเคารพกฎหมาย บ้านเมือง และดำรงชีวิตตามวัฒนธรรมของกลุ่ม และสอดคล้อง วินดา ทองปลั่ง (2546 : 37, อ้างอิงจาก Moos, H. R. and Moos, S. B. 1986 :59) พิจารณา สัมพันธภาพในครอบครัว เป็น 3 มิติ 1) มิติความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก (Relationship Dimensions) ประกอบด้วย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับความผูกพันในครอบครัว และการที่สมาชิกได้รับการช่วยเหลือจากสมาชิกอื่นในครอบครัว การแสดงความรู้สึกเป็นไปในลักษณะเปิดเผยสมาชิกทุกคนสามารถแสดงออกถึงอารมณ์ที่แท้จริงได้อย่างเปิดเผยระหว่างสมาชิกในครอบครัว 2) มิติการพัฒนาส่วนบุคคล (Personal Growth Dimensions) ประกอบด้วยลักษณะการพึ่งพาตนเอง แสดงถึงความสามารถของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัว ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง การประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งในเรื่องเรียน และการทำงาน การร่วมกิจกรรมทางสังคม แสดงถึงระดับความสนใจเกี่ยวกับการเมือง สังคม ความรู้ และกิจกรรมทางวัฒนธรรม กิจกรรมนันทนาการ โดยการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับสังคม รวมถึงกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ และการร่วมกิจกรรมทางศาสนา ซึ่งเป็นระดับของการให้ความสำคัญกับเชื้อชาติ ศาสนาและค่านิยมต่างๆ

4. บทบาทของกลุ่มเพื่อน (Peer Role) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความมีวินัยในตนเอง จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมได้ตอบระหว่างนักศึกษา กับกลุ่มเพื่อนในห้องเรียน และนอกห้องเรียนทั้งด้านการใช้เวลา การแสดงกริยาท่าทางอันประกอบด้วยลักษณะของการให้ความช่วยเหลือ รู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักและเข้าใจตนเอง สนใจในความรู้สึกของเพื่อน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันซึ่งจะส่งผลให้การทำงานกลุ่มและการปฏิบัติกับเพื่อนเป็นไปอย่างเหมาะสม นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี มีความมีวินัยในตนเองดี ทั้งนี้เพราะการที่นักเรียนให้ความช่วยเหลือเพื่อน พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การให้ความเป็นกันเอง ยอมรับฟังความคิดเห็น ห่วงใยซึ่งกันและกัน การกระทำความดีต่างๆ ร่วมกัน ชักชวนเพื่อให้เข้าชั้นเรียน แลกเปลี่ยนความรู้ และจับกลุ่มติวหนังสือกัน ซึ่งเป็นการสร้างพฤติกรรมที่เรียนที่เหมาะสม และเป็นการพัฒนาให้เกิดวินัยในตนเองต่อไป จากแนวคิดของ Maslow เกี่ยวกับความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) กล่าวว่า เมื่อเกิดความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) และความต้องการทางด้านความมั่นคง (Security Needs) ได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราจะมีความต้องการทางด้านสังคม ซึ่งถือว่าเป็นความต้องการระดับสูง เข้าครอบงำพฤติกรรมของบุคคลนั้น อันได้แก่ ความเป็นพวกพ้อง ความต้องการการยอมรับ ต้องการมิตรภาพ ความรักจากเพื่อนร่วมงาน (Esteem or Egoistic Needs) (สมพงษ์ เกษมสิน. 2521 : 305- 307) ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 70) พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ จะมีความเห็นคล้อยตามกลุ่มเพื่อน และเยาวชนยังยึดเอาเพื่อนเป็นที่ปรึกษาพูดคุยถึงปัญหาต่างๆ เป็นอันดับแรก เมื่อเกิดปัญหาและไม่สบายใจสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนจึงส่งผลต่อการพัฒนานิสัยในตนเอง

5. มโนทัศน์ (Self-Concept) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและอ้อมต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความมีวินัยในตนเอง ผลการวิจัยยังพบว่า นักศึกษาที่มีอัตมโนทัศน์หรือการการรับรู้และมองตนเองดีจะมีวินัยในตนเองดี ทำให้นักศึกษาสามารถระงับยับยั้งพฤติกรรมของตนเอง เพื่อละเว้นการกระทำบางอย่างโดยการควบคุมนั้นเกิดจากแรงกระตุ้นภายใน ให้แสดงพฤติกรรมออกมาโดยไม่ขัดต่อกฎระเบียบข้อบังคับอันดีงามของสถานศึกษาและสังคม ตลอดจนกระทำการรักษาวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามที่วางไว้ และสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้หลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จนสามารถเผชิญสิ่งยั่วยุปัญหาอุปสรรค และสถานการณ์กดดันได้ โดยปราศจากรางวัลหรือการสนับสนุนจากภายนอก สอดคล้องกับ (Marsh & Craven, 2006), Burns (1979) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์เป็นเหมือนโครงสร้างของทัศนคติในตนเอง ซึ่งโครงสร้างดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานการทำความเข้าใจตนเองในอุดมคติ (Self-image) กับการประเมินตนเองเพื่อการยอมรับและเห็นคุณค่าในตนเองจนเกิดเป็นอัตมโนทัศน์ของแต่ละบุคคลขึ้นมา หากบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองแล้ว ย่อมทำให้เกิดความมั่นใจ ภาคภูมิใจ ต่อการปฏิบัติกิจกรรมในที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความมีวินัยในตนเอง คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บทบาทของครู บทบาทของครอบครัว บทบาทของกลุ่มเพื่อน และอัตมโนทัศน์ ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ไม่เคยสามารถอธิบายความแปรปรวนของความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 97 เหลืออีกร้อยละ 3 เป็นอิทธิพลของปัจจัยหรือตัวแปรอื่นที่ไม่ได้ถูกเลือกเข้ามาศึกษาในโมเดล ถ้าสามารถนำปัจจัยหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เข้ามาวิเคราะห์ร่วมด้วยอาจทำให้โมเดลสามารถอธิบายความมีวินัยในตนเอง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เพิ่มขึ้น

1.2 เมื่อพิจารณาจากตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความมีวินัยในตนเอง คือ บทบาทของครู บทบาทของครอบครัว และบทบาทของกลุ่มเพื่อน ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกับการจัดการศึกษา ควรตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ โดยช่วยกันดูแลและส่งเสริมเด็กในทางที่ถูกต่อนักศึกษาที่ได้รับการแนะแนวที่ถูกต้อง การสั่งสอนให้นักเรียน นักศึกษาได้รู้จักกับกฎเกณฑ์ กติกาต่าง ๆ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของความมีวินัยนั้น จะส่งผลให้นักเรียน นักศึกษามีความมีวินัยในตนเองสูงและเมื่อนักเรียน นักศึกษาเหล่านี้เติบโตขึ้นก็จะเป็นคนบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมประเทศชาติต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองโดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นระดับการศึกษาอื่น ๆ
- 2.2 ควรนำตัวแปรที่มีอิทธิพลเหล่านี้ไปศึกษาในเชิงลึกต่อไป
- 2.3 ควรทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางจิตวิทยา เช่น การปรับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง และกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรัณดา อัมพ. ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและสถิติการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.
- กัลยา สุวรรณรอด. การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.
- กาญจนา มีพลัง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอนแบบการเรียนรู้ เป็นทีมกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. วินัยนักเรียน. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ 22 (มกราคม 2544): 7-14, 2544.
- การฝึกหัดครู, กรม. โครงสร้างของคุณลักษณะทางจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2523.
- กุลชา ศิริเฉลิมพงศ์. “แนวทางการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. พุทธศาสนกับการแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คุรุสภา, 2545 ข.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. สอนลูกให้รู้จักคิด. นิตยสารแม่และเด็ก, 23 (333), 101-103, 2542.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ความก้าวร้าวของลูก พ่อ แม่ เตรียมพร้อมหรือยัง. นิตยสารแม่และเด็ก , 23 (339), 105-107, 2543 ก.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543 ข). ฝึกลูกคุมตนเองได้ ดีกว่าตามใจตน. นิตยสารแม่และเด็ก, 24 (346), 94-96.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. คิด 10 มิติ. ค้นเมื่อ 29 มิถุนายน 2547, จาก <http://www.anamai.moph.go.th/advisor/download/think02.html> , 2545.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา , สำนักงาน. พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. กรุงเทพมหานคร, 2551.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 – 2559 ฉบับสรุป. กรุงเทพมหานคร : สกศ. 2545

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

กรุงเทพมหานคร, 2542.

จรรยา สุวรรณทัต และคณะ. “ความสามารถในการควบคุมตนเองของเด็กไทยในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการศึกษา การฝึกทักษะ และการพัฒนาจิตลักษณะเพื่อการสร้างพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ.” รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533.

จิราพร อรุณพลทรัพย์. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโครงการ สวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2541.

จิตตานันท์ ติกุล. การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี : การวิเคราะห์กลุ่มพหุ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปีการศึกษา, 2545.

ชัยพร วิชชาวุธ. เอกสารการสอนชุดมนุษยศาสตร์กับสังคม. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530.

เชาว์ มณีวงศ์. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : บุรพาสาน. ม.ป.ป.

_____. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2528

ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2551.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. ความไม่แปรเปลี่ยนของแบบจำลองการเป็นสมาชิกด้วยใจรัก ของครูระหว่างกลุ่มบุคคล

2 กลุ่ม : การประยุกต์การสร้างแบบจำลองสมการโครงสร้างชนิดกลุ่มพหุ. รายงานการวิจัย

ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. โมเดลลิสม์: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3, 2542.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นภาพรณ จันทรศัพท์. การศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2551.

นุชศรา ถิตย์ประเสริฐ. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

ณัฐพร สตาภรณ์. การศึกษาองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหารและพลเรือน.

ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษามหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. จริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักพฤติกรรมศาสตร์ ในจริยธรรมในสังคมไทย

ปัจจุบัน : รายงานการสัมมนา. กรุงเทพมหานคร : โครงการ พัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2522.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน.ประมวลบทความทางวิชาการตอน1, หน้า 68-84.

กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. และเพ็ญแข ประจันปัจฉินก. จริยธรรมของเยาวชนไทย : รายงานการวิจัย.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520.

เดือนใจ ยอดนิล. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนวัดหนองอ้อ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต

วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2530.

ทวีเวช อร่ามเรือง. การพัฒนาความมีวินัยและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

จิตติมา จักรเพชร. ผลของชุดการแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน

สุเหร่าแสนแสบ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. โมเดลลิสรเล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. เปิดโลกวิจัยการศึกษา. ในรวมการบรรยายและอภิปรายเรื่องการวิจัย: เส้นทางสู่ความสำเร็จ

ของการปฏิบัติการศึกษา, หน้า 6-15. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

นิตยา วรณรัตน์. “ผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาเพื่อพัฒนาการควบคุมตนเองของนักเรียน

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแซ่ฟ้า จังหวัดแพร่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.

นุชศรา ถิตย์ประเสริฐ. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

ประภัสสร พูลโรจน์. การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุแบบอิทธิพลย้อนกลับของสภาพการแก้ปัญหาในการทำวิจัย

ของนิสิตบัณฑิตศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ประภาศรี สีหอำไพ. พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ประนอม เดชชัย. แนวคิดใหม่ในการสอนสังคมศึกษา. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,

2531.

ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน: กรณีศึกษาจากนักศึกษาปริญญาตรี

หลักสูตรภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.

ปราณี พุ่มบางป่า. การวิเคราะห์เนื้อหาเว็บไซต์ว่าไรต์ในด้านสังคมประกิต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ปภาณี ฐิติวัฒนา. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2541.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, 2544.

พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนต, 2526.

เพียร แก้วกันต์ทอง. การศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534.

พรรณทิพย์ พันทอง. การเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมุติแบบมีบทบาทและแบบไม่มีบทบาทที่มีต่อ
วินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบุณฑริก อำเภอบุณฑริก จังหวัดอุบลราชธานี.
ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534.

พรรณี ชูชัย-เจตจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วรุณการพิมพ์, 2523.

_____. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: บริษัทต้นอ้อ แกรมมีจำกัด, 2538.

พระเทพเวที(ประยูรย์ ปยุตโต). วจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร :
มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2536.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ประยูรย์ ปยุตโต). วินัยเรื่องใหญ่กว่าที่คิด. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 43 5 มีนาคม 2551, 2551.

พิมพ์ภา อัคระพ. “ผลการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติควบคู่กับการควบคุมตนเองที่มีต่อความมี
วินัยในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม).” ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.

พิศมัย ทินเต. การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2/1โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย 2 จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.

มยุรี สิงโกราช. ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งคนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนตามการ
รับรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2536.

ไพโรจน์ สมงาม. คำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่
เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ :กรมวิชาการ. 2541.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543.

วนิดา ทองปล้อง. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ :
กรณีศึกษาผู้สูงอายุ ในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลป
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.

วสัน ปันผล. การพัฒนาการมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนบาง
ไทรวิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542).

วันวิสา หาญนอก. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตน การควบคุมตน ทศนคติต่อ

การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.

วิชัย วงษ์ใหญ่. วิสัยทัศน์การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เอสอาร์พริ้นท์ติ้งจำกัด, 2543.

วินัย เพชรช่วย. กระบวนการพัฒนาตน. ค้นเมื่อ 6 ธันวาคม 2546, จาก <http://www.geocities.com/vinaip/artides/pross.htm>. 2545.

โวหาร ยะสารวรรณ. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ระดับ

มหาบัณฑิต.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2546.

ศรีถาวรณ ไสโสภา. ปัจจัยส่งผลต่อวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษา

มหาบัณฑิต (การวิจัยและพัฒนาการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2546.

สมบัติ ห้ายเรือคำ. ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2551.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

สมพิศ แซ่เฮง. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความมีวินัยในตนเองของ

นักเรียนช่วงอุตสาหกรรม โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ในเขตกรุงเทพมหานคร.”_ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2546.

สมพร พรหมจรรย์. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

จังหวัดนครราชสีมา_ วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2540.

สินีนาง สุทธจินดา. การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาวิชาพัฒนศึกษา โรงเรียน อาชีวศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543.

สินีนาง ปลื้มมะลิ้ง การพัฒนานักเรียนโรงเรียนชุมชนคงวิทยา อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา.

วิทยานิพนธ์ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

สุชา จันทรเฒ. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2541.

สุรพล พยอมแย้ม. จิตวิทยาสัมพันธ์ภาพ. กาญจนบุรี : สหภาพพัฒนาการพิมพ์, 2548.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สุรางค์ จันทนเฒ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต.

สุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช. (2550) โมเดลการจัดลำดับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอัตมโนทัศน์

วิชาการอัตมโนทัศน์ไม่ใช่วิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : การวิเคราะห์กลุ่มพหุ.

ปรัชญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

สุภาภรณ์ อาษาสร้อย. ศึกษาแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 5 รูปแบบ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 19 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ :

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2545.

อรรพรรณ พานิชปฐมวงศ์. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกวัดผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. คำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่

เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2541.

อารี พันธมณี. กลยุทธ์ในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง. วารสารการศึกษา, 2546.

อุไรวรรณ สวัสดิ์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่มีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสารวิทยา

เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.

อำนาจ จันทรมหา. การศึกษาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด.

วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

Atkinson, J.W. *Motive in fantasy, action and society*. New Delhi : Affiliated East

West Press, 1966.

Ausubel, D. P. (1968). *Educational psychology : A cognitive view*. New York: Holt,

Rinehart and Winston.

Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.

Best, J. W. (1981). *Research in education*. 4th ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.

Boeree, C.G. (1998). *Albert Bandura 1925-present*. [Online]. Available from :

<http://www.ship.edu/~cgboeree/perscontents.html> [2002, October 23]